

Regionální školství správa, organizace

Organizace regionálního školství

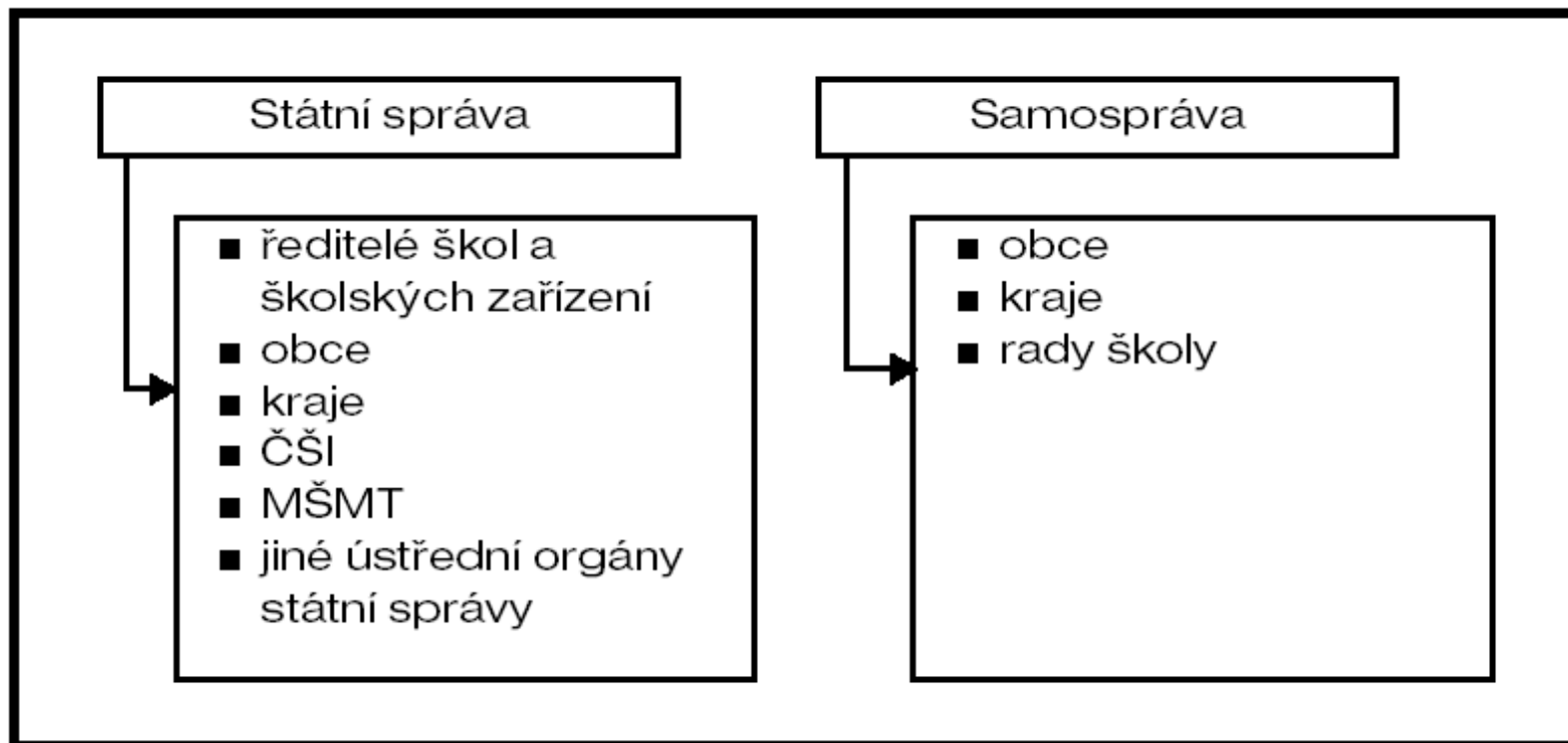
- ISCED 0 – ISCED 4 (ISCED 5 B)
- MŠ
- ZŠ
- SŠ
- VOŠ

- Školský zákon

Počty škol a žáků na jednotlivých druzích škol – všechny formy vzdělávání, včetně škol pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Druh školy	2004/05		2006/07 ¹⁾		2008/09		2009/10	
	Počet škol	Počet žáků	Počet škol	Počet žáků	Počet škol	Počet žáků	Počet škol	Počet žáků
Mateřské školy	4 994	286 230	4 815	285 419	4 809	301 620	4 826	312 953
Základní školy	4 765	958 860	4 199	876 513	4 133	816 015	4 087	787 544
Střední školy	1 967	579 584	1 482 ¹⁾	576 585	1 438	564 326	1 433	556 260
Konzervatoře	16	3 426	18	3 534	18	3 535	17	3 435
Vyšší odborné školy	174	29 759	174	27 650	184	28 027	184	28 738
Vysoké školy ²⁾	62	264 893	63	316 367	71	368 212	73	389 231

Pramen: ÚIV

Veřejná správa ve školství

MŠMT

- Řídí výkon státní správy
- Připravuje legislativní normy, odpovídá za koncepci, stav a rozvoj vzdělávací soustavy jako celku
- Určuje centrální vzdělávací politiku a celkovou strategii (Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje výchovně-vzdělávací soustavy)
- Předkládá výroční zprávu o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy.
- Určuje obsah vzdělávání (RVP) – národní program vzdělávání (politický dokument)
- Pravomoce v oblasti pracovněprávní (vyučovací povinnosti, předpoklady pro odbornou a pedagogickou způsobilost, ředitelé institucí, ústřední školní inspektor..)
- Vede rejstřík škol a školských zařízení

Školský zákon

Klíčové kompetence (pro ZŠ)

- Kompetence k učení
- Kompetence k řešení problémů
- Kompetence komunikativní
- Kompetence sociální a personální
- Kompetence občanská
- Kompetence pracovní

Mít kompetenci znamená, že člověk (žák) je vybaven celým složitým souborem vědomostí, dovedností a postojů, ve kterém je vše propojeno tak výhodně, že díky tomu člověk může úspěšně zvládnout úkoly a situace, do kterých se dostává ve studiu, v práci, v osobním životě. Mít určitou kompetenci znamená, že se dokážeme v určité přirozené situaci přiměřeně orientovat, provádět vhodné činnosti, zaujmout přínosný postoj

Působnost ÚSC

- Územní samosprávu ve školství vykonávají: obec, kraj.
- Při zajišťování vzdělávání a školských služeb, zejména při zřizování a zrušování škol a školských zařízení dbá obec a kraj zejména:
  - a) Soulad rozvoje vzdělávání a školských služeb se zájmy občanů obce a kraje, s potřebami trhu práce, s demografickým vývojem a rozvojem svého území.
  - b) Dostupnost vzdělávání a školských služeb podle místních podmínek.

Ředitel školy

- Rozhoduje ve všech záležitostech týkajících se poskytování vzdělávání a školských služeb
- Odpovídá za odbornou a pedagogickou úroveň
- Vytváří podmínky pro výkon inspekční činnosti
- Zřizuje pedagogickou radu jako svůj poradní orgán
- Stanovuje organizaci a podmínky provozu
- Odpovídá za použití finančních prostředků
- Předkládá rozbor hospodaření

Školská rada

- Zřizuje zřizovatel (počet členů, jmenování 1/3)
- Funkční období – 3 roky, zasedá 2 x ročně
- Vyjadřuje se k návrhům ŠVP
- Schvaluje výroční zprávu
- Schvaluje školní řád
- Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání
- Spolupracuje na tvorbě koncepčních záměrů rozvoje
- Projednává návrh rozpočtu
- Projednává inspekční zprávy

Financování regionálního školství

- V převážné míře z veřejných rozpočtů, snaha o vícezdrojové financování, vlastní hospodářská činnost, účast na mezinárodních projektech, finanční účast podniků (do roku 89 - 20 %)
- Kapitola 333 – 11-12 % celkových výdajů státního rozpočtu
- Výdaje regionálního školství – 65 – 67 % kapitoly
- Normativní financování – jednotkové neinvestiční výdaje (normativy), menší část účelově
- Investiční výdaje nenormativně (vždy zřizovatel)
- Závazné limity objemu mzdových prostředků a limity pro počet zaměstnanců
- Finanční toky spravují kraje a obce

Financování škol

- Škol a školských zařízení zřizovaných ministerstvem (platy, náhrady platů, odměny, přiděl do FKSP, výdaje na vzdělávání pedagogů
- Škol a školských zařízení zřizovaných registrovanými církvemi nebo náboženskými společnostmi
- Škol a školských zařízení zřizovaných obcemi
- Škol a školských zařízeních zřizovaných kraji

Financování soukromých škol

- Školský zákon neobsahuje pojem soukromá škola
- Právní formy (2004 špo)
- **Zařazení do školského rejstříku!**
- Financování neinvestičních výdajů + běžných provozních neinvestičních výdajů x Investiční výdaje – zřizovatel
- Smlouvy s KÚ, čtvrtletně
- Normativy stanoveny MŠMT (+ příplatky na žáky se SVP)
- Zákon o poskytování dotací soukromým školám (Zákon 306/1999 Sb.)
- Základní x zvýšená dotace
- <http://www.msmt.cz/ekonomika-skolstvi/normativy-soukromych-skol-na-rok-2012>

Základní a zvýšená dotace vyjádřená procentními podíly z normativů pro soukromé školy

Druh školy	Základní dotace	Zvýšená dotace
Mateřské školy	60 %	100 %
Základní školy	60 %	100 %
Střední školy	60 %	90 %
Vyšší odborné školy	60 %	90 %
Speciální školy* a střední školy poskytující střední vzdělání	80 %	100 %
Ostatní školy a školská zařízení	50 %	80 %
Instituce ústavní výchovy	80 %	100 %

* tj. školy uskutečňující vzdělávací programy pro děti, žáky a studenty se zdravotním postižením a základní školy speciální

Republikový normativ

- Výše výdajů připadajících na vzdělávání a školské služby pro jedno dítě, žáka nebo studenta příslušné věkové kategorie v oblasti předškolního, základního, středního a vyššího odborného vzdělávání.
- Na každý kalendářní rok a zveřejňuje se ve Věstníku

Republikové normativy 2012 (II)

	NIV CELKEM Kč/žáka	MP celkem vč. odvodů Kč/žáka	ONIV celkem Kč/žáka	Zam. Z. /1000ž
3 - 5 let	38 833	38 625	208	128,607
6 - 14 let	49 825	49 380	445	130,600
15 - 18 let	57 718	57 210	508	145,555
19 - 21 let	49 245	48 911	334	128,607
KZÚV	236 720	235 570	1 150	698,862

NIV celkem v tis. Kč	MP v tis. Kč	odvody v tis. Kč	ONIV v tis. Kč	Limit PZ
78 059 875	57 310 224	20 052 922	696 729	211 497

Neinvestiční výdaje na RgŠ na rok 2012

	Běžné výdaje celkem	Mzdové prostředky	Odvody	Ostatní běžné výdaje	Počet zaměstnanců
	v tis. Kč	v tis. Kč	v tis. Kč	v tis. Kč	
Výdaje RgŠ celkem:	85 416 347	58 681 165	20 533 079	6 202 103	216 097
Přímé výdaje RgŠ:	83 234 084	57 310 224	20 052 922	5 870 938	211 497
- zřizované ÚSC	78 059 875	57 310 224	20 052 922	696 729	211 497
- soukromé	4 093 451			4 093 451	
- církevní	1 080 758			1 080 758	
Výdaje PŘO	2 182 263	1 370 941	480 157	331 165	4 600

Vlivy, které se promítly do schváleného rozpočtu roku 2011 oproti schválenému rozpočtu roku 2010:

- snížení ostatních běžných výdajů o 10 % (cca 0,2 mld. Kč),
- snížení přídělu do FKSP (snížení objemu prostředků na platy z 2 % na 1 %, což představuje cca 0,5 mld. Kč),
- snížení mzdových prostředků pro nepedagogické pracovníky o 10 % (cca o 1,7 mld. Kč),
- navýšení mzdových prostředků u pedagogických pracovníků o cca 2,1 mld. Kč - *realizováno vyhlášením rozvojového programu č.j. 29 127/2010-26 „Posílení platové úrovně pedagogických pracovníků s vysokoškolským vzděláním, kteří splňují odbornou kvalifikaci podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů ze dne 30. listopadu 2010,*
- zavedení nového průřezového ukazatele, který ve svém důsledku nařizuje stanovení zvlášť republikových normativů pro pedagogy a pro nepedagogy v oblasti mzdových prostředků.

Vlivy, které se promítly do schváleného rozpočtu roku 2012

- Žádné zásadní změny
- Snaha o dodržení stejné úrovně (v případě, že nedošlo ke změna výkonů) u:
  - Pedagogických pracovníků
  - Pro nepedagogické pracovníky – snížení o 1,2 %
  - V oblasti ONIV – snížení o 30,54 %

Krajské normativy

- Vyhláška č. 492/2005 Sb., o krajských normativech
- Vlastní soustava normativů NV/1 výkon v jednotlivých oborech, typech, druzích škol... (vyhláška MŠMT)
- Soukromé školy – stanoveno MŠMT
- Kraj vychází z
  - a) dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy
  - b) RVP nebo akreditovaných programů pro VOŠ
  - c) rozsahu přímé vyučovací, výchovné, speciálně pedagogické, pedagogicko-psychologické činnosti
  - d) naplněnosti tříd, studijních skupin a oddělení v jednotlivých školách a školských zařízeních

Krajský normativ

- Základní částka + příplatek
- U VOŠ – pro jednotlivé vzdělávací programy, střední vzdělání s výučním listem
- Teoretické a praktické vyučování
- Nižší a vyšší stupeň gymnázia
- Jednotlivé formy vzdělávání
- Porovnání krajských normativů viz <http://www.msmt.cz/ekonomika-skolstvi/porovnani-krajskych-normativu-mzdovych-prostredku-a>

Krajské normativy

- Jednotka výkonu (§ 1)
- **Ukazatele rozhodné pro stanovení krajských normativů**
  - průměrný počet jednotek připadajícího na 1 pedagogického pracovníka (N_p)
  - průměrný počet jednotek připadajícího na nepedagogického pracovníka (N_o)
  - Průměrné měsíční výše platu pedagogického pracovníka (P_p)
  - Průměrné měsíční výše platu nepedagogického pracovníka (P_o)
  - Průměrné roční výše ostatních neinvestičních výdajů ze státního rozpočtu připadající na jednotku výkonu (ONIV)
- Normativ MP = $12 * (1/N_p * P_p + 1/N_o * P_o)$,

Finanční podpora rodin

- Zdravotní pojištění do 26 let hrazeno státem.
- Přídavky na dítě – na základě příjmové situace a věku dítěte.
- Sleva na dani
- Slevy na žákovském (studentském) jízdném (6-15 let 37,5 %, 15 – 26 let nejvýše 75 %).
- Žákům prvních ročníků – základní školní potřeby v hodnotě 200 Kč (žákům se spec potřebami)
- Bezplatné poskytování učebnic (Seznam učebnic).

Reforma financování regionálního školství

http://www.ucitelskenoviny.cz/www/userfiles/file/nastenka/koncepcni_zamer_reformy_financovani.pdf?PHPSESSID=32c5d81554ac0b8fd68ba36320eac4cf

- Úkol: prostudovat, zamyslet se nad možnými silnými a slabými stránkami reformy.

Autonomie škol (centralismus/decentralismus)

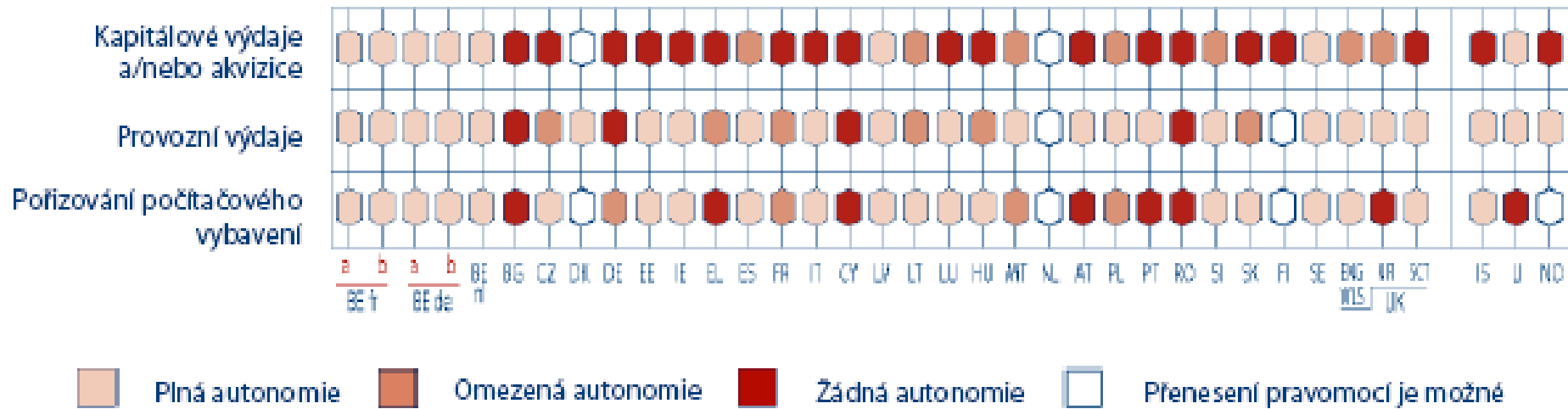
- Rozdílný vývoj
- Rozšíření spojeno s politickou otázkou demokratické participace, efektivita správy veřejných prostředků.
- Oblasti: výuka, lidské zdroje, správa majetku a finančních prostředků.

Případová studie viz

http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/thematic_reports/090CS.pdf

**Obr. 2.1: Autonomie škol při využívání veřejných prostředků,
ISCED 1 a 2, 2006/07**

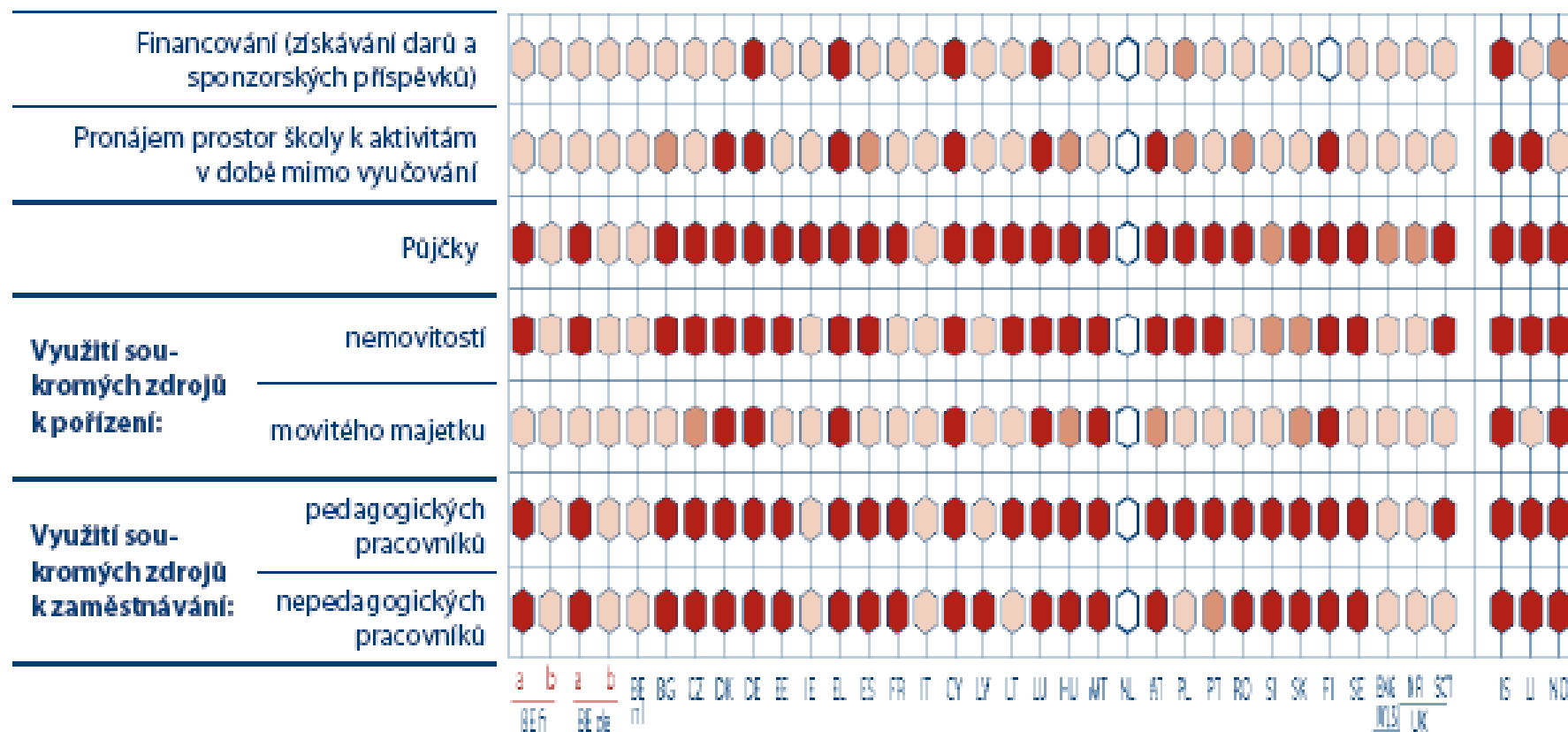

Zdroj: Eurydice.

Využívání veřejných prostředků

- Autonomie závislá na kategorii výdajů – provozní x kapitálové
- Školy mají plnou autonomii – Belgie, Lotyšsko, Švédsko (Nizozemsko, Dánsko)
- Školy nemají autonomii – Bulharsko, Irsko, Kypr, Rumunsko,..

**Obr. 2.2: Autonomie škol při získávání a využívání prostředků ze soukromých zdrojů,
ISCED 1 a 2, 2006/07**

Plná autonomie
  Omezená autonomie
  Žádná autonomie
  Přenesení pravomocí je možné

Zdroj: Eurydice.

Získávání prostředků ze soukromých zdrojů

- Autonomní v získávání, omezená volba využití...
- Autonomní – Belgie, Itálie – dary, příjmy z pronájmu, půjčky; Irsko, UK – mimo půjčky
- Není povoleno – Island
- Neautonomní – Německo,, Irsko (1), Francie (1), Kypr, Lucembursko,

Lidské zdroje

- Autonomie vůči pedagogickým x nepedagogickým pracovníkům..
- Důsledné vymezení autonomie vůči ředitelům škol
- Ředitelé – Belgie, Slovinsko – plná autonomie
- PP – Kypr, Malta, Irsko (1) žádná autonomie
- NP – žádná - Slovinsko

Kdo ve školách rozhoduje?

- 3 hlavní rozhodovací instance: ředitelé škol, učitelé, řídicí orgán školy
- Oblast financování – ředitelé + řídicí orgán

Organizace školní vzdělávací soustavy

- Alespoň rámcově projít publikaci
- http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/eurybase/eurybase_full_reports/CZ_CS.pdf
- Cíl: základní orientace v organizaci vzdělávací soustavy ČR